

METODICKÉ VYSVĚTLIVKY

1. **Obce** jsou uvedeny v územní struktuře platné k 1. 1. 2012. Údaje o obcích vyjadřují stav roku 2011, pokud není uvedeno jinak.
2. **Obec** je základním územním samosprávným společenstvím občanů tvoří územní celek, který je vymezen hranicí obce. Má jedno nebo více katastrálních území. Je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. V právních vztazích vystupuje svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Za obce se považují (pro některé, mj. statistické účely) také vojenské újezdy. V ČR je 5 vojenských újezdů: Brdy, Boletice, Hradiště, Březina a Libavá. K 1. lednu 2012 v České republice existovalo 6 251 obcí. Obce se zvláštním postavením jsou v lexikonu zvýrazněny: **statutární města** velkými písmeny, **města** tučně, **městyse** tučnou kurzívou. V lexikonu jsou také uvedeny **městské části (městské obvody)** hlavního města Prahy a statutárních měst Brno, Liberec, Opava, Ostrava, Plzeň, Pardubice a Ústí nad Labem.
3. **Obce s rozšířenou působností (ORP)** jsou stanoveny zákonem 314/2002 ze dne 13. 6. 2002. Příslušnost obcí k obcím s rozšířenou působností je dána vyhláškou MV č. 388/2004 Sb. ze dne 24. 6. 2004, kterou se mění vyhláška č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Hlavní město Praha má v tomto sloupci uvedenu příslušnost městské části do správních obvodů (tj. do Prahy 1 až 22, kdy úřady těchto městských částí vykonávají velkou část státní správy pro obyvatele zbylých 35 městských částí).
4. **Část obce** je možno definovat dvojím způsobem. Jedná se o jednotku územního členění státu, která je publikována v rámci úředního seznamu obcí a jejich částí (tj. ve Statistickém lexikonu obcí České republiky 2005). Pokud se obec nečlení na části, je pro potřeby statistiky považována za jednu část obce. Z věcného hlediska se ovšem jedná o skupinu domů se společným názvem, označených čísly popisnými z jedné číselné řady. Ve městech Praha, Brno, Plzeň, Pardubice a Opava jsou některé části obce děleny hranicí městské části nebo městského obvodu, a tak vznikají **díly částí obce** – části obce statistické. Za správní a územní celky kraj, okres, správní obvod ORP a obec je v tabulkách uváděn počet částí obce, za městské části a městské obvody výše uvedených měst je uveden počet dílů částí obce.
5. **Katastrální území** tvoří plošně souvislý a společně evidovaný soubor pozemků (parcel). Katastrální území pokrývají celé území státu. Kromě katastrálních území se občas používají ještě tzv. územně technické jednotky, které jsou totožné s katastrálními územími, s výjimkou těch katastrálních území, která jsou dělena hranicí městské části - městského obvodu (např. v Praze, Brně, Plzni).
6. **Katastrální výměra** je plocha katastrálního území obce. Ve městech Praha, Brno, Opava, Pardubice, Plzeň a Ústí nad Labem je výměra uvedena i v těch městských částech, kterým nebylo vymezeno katastrální území (dělené katastry). V těchto případech se jedná o odhadnuté výměry dle GIS jako součet výměr ÚTJ na základě hodnot výměr katastrálních území podle údajů Zeměměřického úřadu a podle grafických vrstev registru sčítacích obvodů k 1. 1. 2012. Údaje za obce byly převzaty od Českého úřadu zeměměřického a katastrálního k 31. 12. 2011. V sumarizačních tabulkách za okresy a kraje se uvádí oficiální výměra okresu (kraje), která je přebírána z Českého úřadu zeměměřického a katastrálního.
7. Údaje o **počtu obyvatel** byly převzaty z bilance obyvatelstva k 31. 12. 2011 a přepočteny na územní strukturu platnou k 1. 1. 2012. Údaje o počtu obyvatel k uvedenému datu v městských částech (obvodech) statutárních měst Brno, Liberec, Opava, Ostrava, Plzeň, Pardubice a Ústí nad Labem nejsou k dispozici, proto je uveden počet obyvatel obvykle bydlících ze sčítání k 26. 3. 2011.

8. Do počtu domů patří kromě rodinných a bytových domů i různá zařízení určená k bydlení – např. domovy mládeže, internáty, dětské domovy, ústavy sociální péče, domovy důchodců, penziony pro důchodce, kláštery a konventy, azylová zařízení pro cizince, provozní budovy s bytem (např. škola s bytem) apod. **Obydlený dům** je dům, ve kterém je alespoň jeden obydlý byt nebo je v něm umístěno zařízení pro hromadné ubytování osob alespoň s jednou obvykle bydlící osobou. V obydlém domě musí mít obvyklý pobyt alespoň jedna osoba.
9. **Obydlý byt** je byt, ve kterém má alespoň jedna osoba obvyklý pobyt. Data o počtu obydlých domů i obydlých bytů byla převzata z definitivních výsledků sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011.
10. **Pošta** zajišťuje komplexní poštovní služby (podání, přepravu a dodání poštovních zásilek a další služby pro občany, podniky, instituce a organizace). Má vlastní poštovní směrovací číslo. Data jsou převzata z webových stránek České pošty.
11. **Matriční úřad** je úřad, který vede matriku. Může jím být obecní úřad, úřad městské části nebo městského obvodu v územně členěných statutárních městech anebo újezdni úřad ve vojenských újezdech, vždy ale jen pro svůj vymezený územní obvod. Seznam matričních úřadů a vymezení jejich správních obvodů obsahuje příloha č. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 660/2004 Sb.
12. Do **základních škol** jsou započítávána všechna zařízení základního školství (devítiletky i školy pouze s 1. či 2. stupněm vzdělání). Školy pouze s 1. či 2. stupněm vzdělání jsou označeny *, devítiletky jsou označeny 1. Pokud jsou v obci oba typy škol, je vyznačen vyšší typ (1). Data jsou převzata ze základní databáze Ústavu pro informace ve vzdělávání ČR (UIV), podle možností doplněna šetřením pracovníků oddělení informačních služeb Krajských správ Českého statistického úřadu.
13. **Zdravotnickým zařízením** se rozumí sdružená ambulantní zařízení, ambulantní zařízení, nemocnice, odborné léčebné ústavy včetně léčeben dlouhodobě nemocných, ostatní lůžková zařízení, samostatné ordinace lékařů a ostatní samostatná zařízení včetně detašovaných pracovišť. Data jsou převzata ze základní databáze Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS ČR), podle možností doplněna šetřením pracovníků oddělení informačních služeb Krajských správ Českého statistického úřadu.